

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„POJĎ SI S NÁMI HRÁT“

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3	PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1	Věcné podmínky	5
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace	8
3.5	Řízení mateřské školy	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7	Spoluúčast rodičů a dalších institucí	10
4	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	11
4.1	Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
4.2	System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
4.3	Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
4.4	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	11
5	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	12
6	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	12
7	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	12
8	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	13
9	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	14
10	EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA	25

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
„Pojď si s námi hrát“

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Křoví, příspěvková organizace

Sídlo: Křoví 190

Telefon: 566 538 137

IČO: 75021986

IZO: 107616122

REDIZO: 650015533

Ředitelka: Mgr. Hana Večeřová

Zřizovatel: Obec Křoví, 594 54, Křoví 32

E-mail: skolka@zskrovi.cz

Číslo jednací: ZŠMŠ 39/2023

Zpracovatelé ŠVP: Šárka Maloňová

Platnost ŠP: od 1.9.2023

ŠVP byl projednán na pedagogické radě 30. 8. 2023. Dnem 31.8.2023 pozbývá účinnosti ŠVP MŠ - číslo jednací ZŠMŠ 1/2022.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Křoví je od 1.1.2003, kdy se stala součástí Základní školy Křoví, příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. K tomuto subjektu náleží i školní jídelna, která zabezpečuje stravování pro děti i dospělé. Všechny tyto subjekty sídlí v jedné budově. Právě skutečnost, že se pod jednou střechou nachází předškolní i školní zařízení, je velkou předností naší školy. Každodenní kontakty všech dětí i zaměstnanců vytvářejí klidné, bezpečné, ale přesto podnětné prostředí bez zbytečných stresů a zátěžových situací. Tato téměř rodinná atmosféra posiluje v dětech pocit bezpečí a vytváří dobrý předpoklad pro bezproblémový přechod dětí z mateřské do základní školy.

Mateřská škola je spádová pro děti z obce Křoví. Podle dostupné kapacity míst se mohou k předškolnímu vzdělávání přijmout i děti z okolních obcí.

Mateřská škola je přízemní budova s jednou třídou o celkové kapacitě 30 dětí, ve věku zpravidla od 3 do 6 let věku dítěte.

Ke svému provozu využívá tyto prostory – vstupní chodbu, šatnu, hernu s částí určenou pro odpočinek dětí s lehátky, umývárnu, záchody, kancelář a sklady. Součástí mateřské školy a základní školy je společenská místnost, která se využívá ke kulturním akcím ve spolupráci se základní školou a k přípravě předškoláků. Budova školy stojí uprostřed velké školní zahrady, kterou škola využívá při pobytu venku, k dalšímu učení dětí. K pohybovým aktivitám využívá škola místní tělocvičnu v hasičském domě.

V mateřské škole působí dvě učitelky a školní asistent. Provoz mateřské a základní školy zajišťuje školnice, vedoucí školního stravování, kuchařka, účetní. Statutárním orgánem je ředitelka školy.

Budova školy se nachází uprostřed obce. V blízkém okolí obce je krásná a klidná příroda – les, rybník, louky, pole – ideální místa pro naučné přírodovědné vycházky dětí i relaxační činnosti. V dosahu školy je i místní víceúčelové hřiště využívané ke sportovním aktivitám dětí. V obci se nachází parky s prolézačkami, houpačkami a jinými herními prvky.

Děti jsou do naší mateřské školy přiváženy zákonnými zástupci převážně osobním automobilem nebo přichází pěšky. Nedaleko mateřské školy je autobusová zastávka.

3 PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je jednotřídní s kapacitou 30 dětí. Sídlí ve stejné budově se základní školou, uprostřed velké zahrady kterou využívají děti z obou subjektů.

Technický stav budovy odpovídá jejímu stáří a dle finančních možností probíhají menší či větší opravy. Prostory mateřské školy se postupně vybavují novým nábytkem a technikou. V rámci dotačního programu SFŽP byla vybudována přírodní zahrada.

Vnitřní vybavení školy je uzpůsobeno tak, aby bylo vyhovující pro potřeby dětí. V herně je dostatek plochy pro volnou spontánní hru dětí i prostor pro řízené aktivity. Ke třídě je připojena část, kde se nachází umývárna a toalety.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a materiály odpovídá počtu dětí i jejich věk a je průběžně obměňováno, dokupováno a pedagogy plně využíváno. Pedagogové spolupracují s kolegy ze základní školy, mají možnost zapůjčení materiálů, knih a pomůcek. Převážná část hraček, pomůcek a materiálů ke hře je pro děti umístěna v policových sestavách ve třídě. Ty jsou uloženy tak, aby na ně děti viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Třída má stanovená pravidla pro jejich využívání dětmi i pedagogy. Hračky a další materiály pro práci s dětmi jsou uloženy ve skladu. Hračky mohou být během roku obměňovány.

Ve třídě jsou zřízeny herní koutky – kuchyňka, obchůdek, kadeřnický koutek se zrcadlem. Třída disponuje interaktivním displejem, který děti i pedagogy hojně používají. Dále se ve třídě nachází stoly, u kterých děti stolují a využívají se také k individuálním činnostem, výtvarným činnostem, deskovým a didaktickým hrám. V části u koberce jsou policové sestavy, kde je uložena převážná část hraček. V prostoru třídy se nachází dětská knihovna, ke které mají děti volný přístup. Třída je vybavená klavírem, Orffovými hudebními nástroji.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada s vybudovaným přírodním hřištěm. Tyto prostory jsou využívány k dopolednímu i odpolednímu pobytu venku. Na zahradě je instalován dendrofon, pískoviště, lezecká pyramida, dřevěný domeček, borkoviště, altán a houpací křesla. V horní části zahrady se nachází tabule a prostor pro malování křídami. Zahrada je přizpůsobena tak, aby sloužila k enviromentální výuce. V přední části zahrady se nachází vyvýšené záhony pro pěstování zeleniny a bylin, květinové záhony. Dolní část zahrady je zaměřena na pěstování ovocných keřů. V zadní části je založen ovocný sad a květinová louka. Nízké stromy v borkovišti slouží dětem k rozvoji dalším pohybových dovedností. Celá zahrada je zatravněná a umožňuje dostatek prostoru pro volnou hru dětí.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry: nákup dalších pomůcek a materiálů, vybudování dalších herních prvků na zahradě.

3.2 Životospráva

Strava a nápoje je vydávána ve třídě kuchařkami školní jídelny.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole. Děti mají k dispozici hrneček se svojí značkou, mohou si kdykoli během dne nalít pití, které je pro ně připraveno.

Děti se při jídle (chystání jídla na tácek, odnášení nádobí) a pití (nalévání nápojů) zčásti samy obsluhují. Polévku nalévá dětem učitelka, hlavní chod přichystá kuchařka, která ho poté odveze dětem do třídy. Na jídlo mají dostatek času, pomalejší mohou jíst déle. Děti do jídla nejsou nuceny, jsou motivovány k tomu, aby jídlo ochutnaly. Pokud některé z dětí nejí, probíhá individuální konzultace s rodiči a dohoda o dalším postupu. Dítěti je na talíř jídlo rozmístěno tak, aby mělo všechno zvlášť (pokud to konzistence jídla dovolí).

Škola nezajišťuje dietní stravování. V případě dietního stravování dítěte nařízeného lékařem je zajištěno individuální stravování ve spolupráci s rodiči na základě smlouvy. Rodič donáší jídlo svému dítěti v označených krabičkách ve speciální tašce, kterou ráno předává zaměstnanci školy.

Je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však současně flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit dle potřebám dětí a dalších situacích. Děti se schází do 8:00 hodin. Po předešlé domluvě s učitelkou mohou rodiče přivést dítě i v jiný čas.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován aktuální kvalitě ovzduší. Při vhodném počasí jsou aktivity přesunuty ven.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen při pobytu venku v lese, na procházkách, na zahradě, ale i v interiéru školy.

Je respektována individuální potřeba spánku a odpočinku dětí. Dětem s menší potřebou spánku je nabídnut po krátkém odpočinku jiný klidový program (výtvarné a pracovní činnosti, deskové hry apod.).

Dospělí v mateřské škole se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Záměry: vést děti k samostatnosti dětí při jídle – jí samo, nebýt závislý na podávání jídla od dospělého, obsluha jídla - přinést a odnést bezpečně stravu a pití, udržovat čistotu při stolování, vést děti k tiché konverzaci, vytvářet pohodovou atmosféru u jídla.

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagogové se snaží, aby se děti i dospělí cítili v mateřské škole dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. V kolektivu mají všechny děti rovnocenné postavení.

Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (s dětmi jednájí nenásilně, citlivě, navozují situace pohody, klidu, jistoty a bezpečí). Děti jsou úměrně zatěžovány – bez nadměrného spěchu.

Děti jsou vedeny k samostatnosti, ohleduplnosti, vzájemné pomoci.

Ve třídě jsou vytvořena spolu s dětmi pravidla soužití, vždy s ohledem na aktuální potřeby dětí, tato pravidla jsou platná pro všechny děti i zaměstnance školy.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým se snaží pedagogové vést děti, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je snaha uplatňovat pedagogický styl, při kterém se počítá s aktivní spoluúčastí dětí a jejich samostatným rozhodováním.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Je pro učitele dostatečně volná k tomu, aby mohl reagovat na vnější situace ze světa lidí i na potřeby kolektivu dětí. Zároveň mohou děti a jejich rodiče přispět nápady a pomůckami pro oživení daného tématu.

Učitel podporuje děti v samostatných pokusech. Dostatečně oceňuje projevy a výkony dětí – snaží se vyvarovat paušálních pochval i odsudků.

Je snaha, aby se ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi projevovala vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost.

Učitel se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a zařazuje prosociální činnosti, které slouží jako prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

Pro předškoláky je každý den připraven úkol. Po jeho splnění si děti označí na předškolácké nástěnce hotový úkol smajlíkem. Tímto jsou děti vedeny k zodpovědnosti při plnění úkolů. Zpravidla v první polovině roku je dětem úkol připomínán, postupně jsou vedeny k tomu, aby si děti na úkol myslely samy. Připravené úkoly děti plní individuálně i skupinově.

Nově příchozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí:

- Přivítání nově přijatých dětí na Zahradní slavnosti v červnu.
- Při nástupu dítěte do mateřské školy mohou rodiče v měsíci září docházet do třídy spolu se svým dítětem (délka adaptace se odvíjí dle konzultace s učitelkou).
- Je umožněna zkrácená doba pobytu v mateřské škole podle individuálních potřeb dítěte.
- Pro rodiče nově přijatých dětí je uspořádána mateřskou školou třídní schůzka v měsíci červnu.

Záměry: Neustále se zamýšlet nad vhodnými způsoby pedagogického vedení, zlepšovat se v komunikaci s dětmi, hledat vhodná školení, která vedou ke zlepšení komunikace s dětmi, zamyslet se, jak podpořit lepší adaptaci nově přijatých dětí – umožnit červnové návštěvy dětí společně s rodiči.

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný - umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby a nápady.

Děti přichází do mateřské školy zpravidla od 6:30 do 8:00 hod. Po dohodě s učitelkou lze i v jiný čas.

Předškolní vzdělávání je stanoveno v době od 8:00 hod do 12:00 hodin.

Délka provozu mateřské školy: 6:30 – 15:30 hodin.

Do denního programu jsou několikrát v týdnu zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Jednou týdně chodí děti cvičit do hasičského domu, který slouží jako tělocvična. V jarních a letních měsících jsou preferovány pohybové aktivity venku.

Během dne mají děti dostatek prostoru na spontánní činnosti. Pokud činnost nedokončí, mají možnost nechat si rozestavěné hry na určeném místě ve třídě, kde si s nimi posléze mohou nadále hrát.

Řízené činnosti jsou organizovány individuálně i skupinově.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Je dostatečně dbáno na jejich soukromí. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Nejsou překračovány stanovené maximální počty dětí ve třídě.

V době omezení provozu školy nebo vysoké nemocnosti zaměstnanců se mohou zaměstnanci z obou subjektů zastupovat navzájem.

Pro podporu rozvoje dítěte v posledním roce před zahájením povinné školní docházky nabízíme jako doplněk vzdělávání Edukativně stimulační skupiny pro děti a rodiče a skupinky Elkonin – trénink jazykových dovedností, který probíhá 1x týdně během provozu mateřské školy.

Denní režim:

- 6:30 – 8:00 Scházení dětí
- 6:30 – 8:30 Hry a zájmová činnosti (řízené individuální či skupinové činnosti, spontánní činnosti dětí)
- 8:30 – 9:00 Úklid třídy, ranní cvičení, hygiena, svačina
- 9:00 – 9:30 Ranní kruh s výchovně vzdělávacím tématem, řízená činnost, převlékání na pobyt venku
- 9:30 – 11:30 Pobyt venku
- 11:30 – 12:00 Převlékání, hygiena, oběd
- 12:00 – 12:15 Vyzvedávání dětí po obědě
- 12:15 – 14:15 Poslech pohádek, odpočinek dle individuální potřeby dětí, vzdělávací nabídka činností
- 14:30 – 15:30 Vyzvedávání dětí
- 14:15 – 15:30 Převlékání, hygiena, svačina, hry a zájmová činnost, spontánní hra, pobyt na školní zahradě

Denní režim je možné přizpůsobit potřebám a zájmům dětí (upravit délku spontánních a řízených činností). Pobyt venku je zpravidla dodržován podle denního režimu – učitelka reaguje na aktuální počasí a potřeby dětí. Při pěkném počasí probíhá venkovní výuka.

Záměry: Do denního programu pravidelně zařazovat činnosti podněcující děti k vlastní aktivitě, experimentování, zkoumání a objevování, využívat co nejvíce sportovního vybavení školy, školní zahrady, v případě pěkného počasí přírodního terénu k venkovnímu učení, do denního programu zařazovat pohybové chvíle.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v náplni práce a organizačním řádu. Každý zaměstnanec je s tímto srozuměn při nástupu do zaměstnání.

Zaměstnanci jsou informováni o dění a změnách v mateřské škole na pravidelných pracovních a pedagogických poradách, osobně, e-mailem, telefonicky.

Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry, tolerance, otevřenosti, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, přijímá a respektuje jejich poznámky a náměty. Ponechává dostatek pravomocí jednotlivým zaměstnancům. Zaměstnance podporuje a motivuje k rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, vede rozhovory na téma užívání vhodných metod a forem práce, dále zaměstnance pozitivně motivuje a podporuje k jejich dalšímu rozvoji a spoluprací mezi ostatními pedagogy. Tím vede zaměstnance k tomu, aby pracovali jako tým, ke spolupráci zve rodiče.

Podporuje a motivuje zaměstnance v dalším vzdělávání – pedagogové a provozní zaměstnanci mají možnost si volit podle svého uvážení, jaké oblasti dalšího vzdělávání se budou věnovat. Dle zájmu navštěvují osvědčené webináře, kurzy a semináře.

Pro funkční chod mateřské školy využívá předchozí zkušenosti, analýzu a zpětnou vazbu od zaměstnanců a rodičů. K vyhodnocování výsledků chodu mateřské školy využívá evaluační systém.

V mateřské škole působí zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání, učitelka a školní asistent.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole v současné době pracují tři zaměstnankyně - dvě učitelky a školní asistentka. Jedna z učitelek si v současné době doplňuje odborné vzdělání. Ostatní jsou plně kvalifikovaní.

Chod mateřské školy zajišťuje školnice, dvě kuchařky a účetní.

Pracovní doba zaměstnanců je nastavena tak, aby byla efektivní a aby byla zajištěna optimální péče o děti a zajištěna jejich bezpečnost. Pedagogové se překrývají zpravidla při řízených činnostech a při pobytu venku s dětmi.

Záměry: zajistit stálý pedagogický, plně kvalifikovaný sbor, zajistit účast pedagogů na logopedickém kurzu a kurzu Edukativně stimulačních skupin, kurzu tréninku jazykových dovedností ELKONIN.

3.7 Spoluúčast rodičů a dalších institucí

Rodiče mají možnost spolupodílet se na vzdělávání svých dětí, přispět k danému tématu ve třídě nápady a pomůckami. V rámci témat spolupracují jako odborníci, nabízí svoje znalosti a dovednosti. S rodiči jsou konzultovány záměry a individuální pokroky dětí. Jsou organizována společná setkání– besídky, tvoření, naučné stezky.

Individuální konzultace pro rodiče předškolních dětí (seznámení s výsledky diagnostiky školní zralosti – podzim, popřípadě další konzultace o pokroku jejich dítěte), konzultace pro rodiče menších dětí. Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole – jsou využívány především webové stránky školy, nástěnky, individuální rozhovory, dotazníky, třídní schůzky, fotodokumentace, e-maily a uzavřená skupina na Facebooku.

Je snaha, aby mezi školou a rodiči fungoval vstřícný, partnerský vztah.

Mateřská škola spolupracuje se ZŠ a MŠ Katov, MŠ Níhov, s místními spolky, s ekologickým střediskem Ostrůvek, se SPC Březejc, PPP Žďár nad Sázavou, OÚ Křoví.

Záměry: Snažit se o otevřené vztahy mezi rodiči, spolupracovat s nimi jako s partnery. Zajistit pravidelnou spolupráci s dalšími institucemi.

4 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Dětem se speciálně vzdělávacími potřebami se věnuje speciální péče podle jejich potřeb, ale také možností učitelek a s ohledem na ostatní děti ve třídě. Učitelky spolupracují intenzivně s rodiči, se speciálním školským zařízením, řídí se jeho doporučeními na základě zprávy z vyšetření. Je sledován jejich vývoj a pokrok v jednotlivých oblastech podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu. Ten je každoročně vyhodnocován. Plán pedagogické podpory, který je vypracován pro děti v prvním stupni podpůrných opatření, je vyhodnocován každé tři měsíce, učitelka spolupracuje s rodiči, řeší jednotlivé pokroky a postupy v dalším vzdělávání dítěte. S plánem pedagogické podpory seznámí učitelka rodiče.

S dětmi, které mají odklad školní docházky se pracuje dle zprávy z pedagogicko-psychologické poradny.

V případě neúspěchu ve vzdělávání se učitelky obrací na pomoc a radu PPP či SPC.

4.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

S dětmi s podpůrným opatřením pracujeme tak, aby se maximálně vyhovělo jejich potřebám i možnostem. Vytváří se optimální podmínky k jejich rozvoji, k učení, komunikaci tak, aby bylo dosaženo co největší samostatnosti. Při realizaci a plánování vzdělávání těchto dětí jsou respektovány odlišné, individuální vzdělávací potřeby a možnosti. Pro děti s SVP 2. – 5. stupně je v případě doporučení poradny vypracován IVP.

4.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Plán pedagogické podpory je vypracován po úvaze učitelek ve třídě. Obsah plánu je konzultován se zákonnými zástupci, se kterými se učitel dohodne na společné práci. Tento plán je vyhodnocován 1x za 3 měsíce. Učitelka posoudí pokrok dítěte a nastaví další plán pro rozvoj v konkrétních oblastech. Pokud nejsou naplněny stanovené cíle je doporučena návštěva ŠPZ.

Individuální vzdělávací plán je tvořen učitelkami ve třídě. Tvoří plán podle doporučení poradenského zařízení. Každý rok vyhodnotí pro SPC funkčnost navržených podpůrných opatření vzhledem ke speciálním potřebám dítěte.

4.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí se vždy zohledňují k jejich individuálním potřebám. U těchto dětí se uplatňuje princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu. Pedagogové spolupracují se zákonnými zástupci, se ŠPZ. Snižují se počty dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.

4.4 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka se věnuje zvýšená pozornost již od samotného nástupu do mateřské školy, aby nebyly ve znevýhodněné pozici. Jedná se o děti cizinců, ale také o děti, které vyrůstají ve dvojjazyčném prostředí. Přizpůsobují se tomu didaktické pomůcky a děti jsou cíleně podporovány v osvojování českého jazyka.

5 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

V mateřské škole se respektuje individualita každého dítěte. U talentovaných dětí učitelky uplatňují neautoritativní komunikaci, naslouchají, co dítě říká. Vytvářejí prostor pro prezentaci názorů, zájmů. V rámci činností rozšiřují nabídku pro jeho další rozvoj. Spolupracují s rodiči, aby podpora nadaného dítěte v mateřské škole byla efektivní.

6 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Pro děti mladší tří let není momentálně kapacita. Pokud takováto situace nastane, připraví se podmínky pro tyto děti.

Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika, ať už jde o personální zajištění, vhodné vybavení školy i začlenění do kategorie činností podle zvýšeného požárního nebezpečí tak, aby byly dodrženy všechny platné legislativní požadavky.

Záměry: V případě potřeby připravit podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let, zajistit účast pedagogů na dalším vzdělávání pro práci s dvouletými dětmi, vybavení vhodnými pomůckami určenými pro dvouleté děti, začlenění budovy do kategorie podle zvýšeného požárního nebezpečí. Zajistit účast pedagogů na dalším vzdělávání pro práci s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami v případě, že nastoupí takové dítě do mateřské školy.

7 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Třída mateřské školy je smíšená, navštěvují ji děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let. Do mateřské školy jsou přednostně přijímány spádové děti z obce Křoví podle stanovených kritérií. Při nenaplnění kapacity školy je možné přijmout i dítě z nespádových obcí. Kritéria platná pro následující školní rok zveřejňuje ředitelka školy na webových stránkách školy a úředních deskách obce v dostatečném předstihu před termínem zápisu.

Charakteristika třídy

Třída se nachází v přízemí. Kapacita třídy je 30 dětí. Ve třídě působí dvě učitelky a školní asistent. Provoz třídy je od 6:30 do 15:30 hod.

Ve třídě se učitelky snaží vytvářet prostředí plné důvěry, přátelství, pohody a radosti. Snaží se o to, aby se děti ve třídě cítily šťastně a rodiče spokojeně.

Učitelky se snaží zaměřovat na prožitkové učení. Výběr a délku trvání jednotlivých tematických bloků přizpůsobují učitelky zájmu a potřebám dětí ve třídě. Snaží se, aby se děti aktivně zapojovaly do tvoření týdenního plánu (nápadů, postřehy, pomůcky). Ve třídě mají děti interaktivní displej, který nabízí spoustu možností k rozvoji dětí v různých oblastech.

Ve třídě probíhá logopedická prevence vedená učitelkou. Učitelka volí skupinovou práci s dětmi – nejčastěji v ranním kruhu a individuálně – převážně v odpoledních činnostech.

Během školního roku je pro předškoláky nabízen kroužek na trénování fonemického sluchu – Elkonin, který probíhá v dopoledních hodinách. Pro děti v posledním roce docházky a jejich rodiče jsou nabízeny Edukativně stimulační skupiny. Tyto skupinky jsou zpravidla uskutečňovány od podzimu do jara.

Souběžné působení pedagogů na třídě je zpravidla přes řízenou činnost, pobyt venku a přes oběd.

Metody a formy práce, podle kterých se učitelky a asistentka pedagoga snaží pracovat, jsou popsány v charakteristice vzdělávacího programu.

8 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Učitelky se snaží využívat respektující přístup k dětem, efektivní komunikaci s nimi, rozvíjet dítě ve všech oblastech a sebepoznání.

Protože je mateřská škola postavena v krásném prostředí malé vesničky, využívají pro vzdělávací proces dostatečný pobyt venku s cílem podporovat tělesný rozvoj dětí.

Obsah vzdělávacího programu je volný. Učitelka může vybírat téma dle aktuální situace, může pružně reagovat na zájmy a potřeby dětí.

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu:

1. Připravit dítě na vstup do života, připravit co nejlépe na bezproblémový přechod do 1. třídy (s ohledem na individuální zvláštnosti), pomáhat mu chápání okolního světa, motivovat k dalšímu poznávání a učení.
2. Zajistit, aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostný a byl zdrojem dobrých základů pro život a vzdělávání.
3. Rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho mentální růst a tělesný rozvoj.
4. Zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.
5. Doplňovat a podporovat rodinnou výchovu, spolupracovat s rodiči.

Pedagogové se snaží používat tyto metody a formy práce:

- Prožitkové učení, hra (objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, možnost vyjádření pocitů různými prostředky – řečovými, hudebními, výtvarnými, dramatickými)
- Projevovat empatii
- Popisovat činnosti, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení, šikovný – hodný)
- Vyjadřovat své pocity (já – výroky)
- Vyvarovat se trestů, pochval a odměn, nahradit je věcnou zpětnou vazbou
- Využívat pozitivní komunikaci (vyvarovat se záporům)

- Nechávat dětem pocítit přirozené následky, které slouží jako způsob k dalšímu učení
- Dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (chceme slyšet více děti než učitelku)
- Podporovat samostatnost dětí možností výběru, využívat návodné otázky, důvěra
- Okamžitá zpětná vazba, prostor pro sebehodnocení

Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných, dětí od dvou do tří let a dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka jsou popsány v kapitole, viz. Str. 11., 12.

Záměry: Vyvarovat se neefektivním způsobům komunikace (kritika, zaměření na chyby, zákazy, varování, nálepkování, žalování apod.). Při komunikaci používat popisný jazyk spíše než hodnotící, snažit se vyvarovat záporům v komunikaci. Snažit se zapojovat děti do vytváření týdenních plánů, pružně na děti reagovat a umět měnit své plány podle potřeb dětí.

9 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací program s názvem „Pojď si s námi hrát“ je rozpracován do pěti integrovaných bloků, do kterých se promítají všechny vzdělávací oblasti předškolního vzdělávání (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět).

Integrované bloky se mohou propojovat, můžeme mezi nimi volně přecházet a vracet se k nim.

INTEGROVANÉ BLOKY

- I. JÁ A MOJE MÍSTO N A SVĚTĚ
- II. HRAJEME SI A OSLAVUJEME
- III. DÍVÁM SE KOLEM SEBE
- IV. CHRÁNÍME A UZDRAVUJEME SVĚT
- V. ZEMĚ JE KOUZELNÁ PLANETA

Témata a podtémata jsou volena podle potřeby a situace. Jejich obsah, stejně jako v životě, se prolíná, prostupuje, vzájemně se podmiňuje. Samotná realizace témat zůstává otevřená, flexibilní. Je dán prostor pro aktuální a nahodilé situace. Jde především o přirozený proces vzdělávání, kdy spontánní činnost se střídá se záměrným učením.

Činnosti mohou být doplňovány, obohacovány o prožitky dětí, nahodilé situace, řešení problémů a vyjadřování vlastního názoru.

Vzdělávací obsah jednotlivých bloků je přiblížen na jednotlivá témata. Učitelka může vkládat další témata, která nejsou uvedena. Také může obohacovat jednotlivé integrované bloky projekty, které vytváří učitelky mateřské školy sami, nebo je projekt vytvořen za spolupráci dalších institucí.

Cíle předškolního vzdělávání v naší mateřské školy:

1. **podporovat kamarádské vztahy** (sledujeme úroveň řešení konfliktů mezi dětmi)
2. **sebeobsluha, samostatnost** (rozvíjíme a zlepšujeme sebeobslužné dovednosti dětí, snažíme se vést děti k co největší samostatnosti při práci a při řešení problémů)
3. **zajistit širokou vzdělávací nabídku** (dáváme dětem možnost výběru, volby)

Barevné označení klíčových kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Barevné označení vzdělávacích oblastí:

- ✓ dítě a jeho tělo
- ✓ dítě a jeho psychika
- ✓ dítě a ten druhý
- ✓ dítě a společnost
- ✓ dítě a svět

1. Integrovaný blok

JÁ A MOJE MÍSTO NA SVĚTĚ

Integrovaný blok je zaměřený nejen na dítě samotné, ale i na ostatní, kteří ho obklopují. Seznamuje se s novými kamarády, tvoří společně pravidla třídy, pravidla komunikace i společného soužití. Poznává své nejbližší, učí se pojmenovat členy své rodiny, představit je ostatním, uvědomovat si rodinné vazby a souvislosti. Děti povedeme ke kladnému a láskyplnému pojetí rodiny a jejich členů. Během života se děti setkají s lidmi různých národností a kultury, proto se s nimi v této části dětským způsobem seznámí. Dozví se spoustu informací nejen o ostatních, ale i o sobě. Poznají své tělo, co je pro tělo prospěné a co mu naopak škodí.

Příklady možných podtémat v tomto bloku:

- poznávám nové kamarády
- pravidla třídy
- národnosti
- rodina
- moje tělo
- zdraví
- a jiné ...

Klíčové kompetence:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- uvědomuje si svá práva a práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Očekávané výstupy:

- ✓ zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- ✓ mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- ✓ zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- ✓ pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- ✓ vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ✓ zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- ✓ odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ✓ rozhodovat o svých činnostech
- ✓ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- ✓ respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- ✓ uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

- ✓ prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- ✓ navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- ✓ přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- ✓ uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- ✓ uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- ✓ spolupracovat s ostatními
- ✓ respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- ✓ bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- ✓ uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- ✓ začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- ✓ adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- ✓ dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- ✓ zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- ✓ orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- ✓ zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

2. Integrovaný blok

HRAJEME SI A OSLAVUJEME

Hra je nejpřirozenější činnost dítěte. V tomto bloku vyzdihneme především hru. Radostnou formou oslavíme svátky, které nás potkávají v průběhu celého roku. Poznáme jejich tradice a zvyky. Tanec, hudba, zpěv a hra – vše, co nás těší, bude hlavní forma práce. Na konci školního roku oslavíme společně pasování předškoláků na školáky a začátek prázdnin.

Příklady možných podtémat v tomto bloku:

- mikulášská nadílka
- těšíme se na Vánoce
- Tři králové
- čarodějnice
- Den matek
- masopust
- karneval
- těšíme se na prázdniny
- a jiné ...

Klíčové kompetence:

- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Očekávané výstupy:

- ✓ koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ✓ vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ✓ ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ✓ naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky a pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.), úmyslně si zapamatovat, vybavit
- ✓ chápat slovní vtíp a humor

- ✓ poznat napsané své jméno
- ✓ řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- ✓ zorganizovat hru
- ✓ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- ✓ porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- ✓ dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- ✓ porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- ✓ všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

3. Integrovaný blok

DÍVÁM SE KOLEM SEBE

V tomto bloku jsme obklopeni zvláště tématy ze světa dospělých. Poznáme lépe místo, kde žijeme, seznámíme se s důležitými budovami ve městě i na vesnici. Budeme rozvíjet vztah k domovu. Zabrousíme i do světa cestování a způsobu, jakým můžeme cestovat. V rámci dopravy se seznámíme s pravidly silničního provozu, k praktické ukázce využijeme i nedaleké dopravní hřiště. Prohloubíme dětskou zvědavost a zájem o četbu knih. Jejich prostřednictvím se podíváme i do světa fantazie a kouzel.

Příklady možných podtémat v tomto bloku:

- povolání
- cestování
- knihy a pohádky
- doprava
- těšíme se do školy
- město a vesnice
- a jiné

Klíčové kompetence:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
 - uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
 - má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
 - odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Očekávané výstupy:*

- ✓ zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- ✓ ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- ✓ správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- ✓ porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběh, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- ✓ formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- ✓ sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- ✓ popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- ✓ sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- ✓ utvořit jednoduchý rým
- ✓ poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- ✓ sledovat očima zleva doprava
- ✓ poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- ✓ projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- ✓ vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
- ✓ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- ✓ uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- ✓ spolupracovat s ostatními
- ✓ utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- ✓ vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- ✓ mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

4. Integrovaný blok

CHRÁNÍME A UZDRAVUJEME SVĚT

Jak bychom mohli pomoci našemu světu? Touto otázkou se budeme zabývat ve čtvrtém integrovaném bloku. Naší zemi pomůžeme ve třídění odpadu, povedeme děti k přemýšlení, co všechno by mohly pro Zemi a živé bytosti na ní udělat. Seznámí se s pravidly chování v lese, všímají si dění okolo nás. Povídat si budeme o zvířatech, jejich užitečnosti a pomoci. Děti zjistí, jaké nebezpečí hrozí jim a jejich blízkým, a jak se jim co nejlépe vyvarovat. Odletíme i do dalekého vesmíru, kde se děti seznámí s jeho krásou, zákony a planetami.

Příklady možných podtémat v tomto bloku:

- ekologie
- vesmír
- nebezpečí kolem nás
- hasiči, policie, lékaři
- les a jeho krása
- zvířata
- ptáci
- a jiné

Klíčové kompetence:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje
- porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevášnivost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Očekávané výstupy:

- ✓ rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- ✓ mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- ✓ vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- ✓ rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- ✓ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- ✓ chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- ✓ vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.)
- ✓ být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- ✓ chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- ✓ vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- ✓ uvědomovat si, že ne všichni, lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- ✓ uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- ✓ porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- ✓ mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- ✓ rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- ✓ pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

5. Integrovaný blok

ZEMĚ JE KOUZELNÁ PLANETA

V tomto bloku rozvíjíme u dětí především schopnost vnímat přírodu všemi smysly. Proplujeme všemi proměnami, krásami a rozmanitostmi, které nám příroda nabízí. Naučíme se vnímat jednotlivá roční období, rozlišovat je, všimát si jich při společných procházkách přírodou. Sledovat budeme samozřejmě i počasí. Naučíme se oblékat s ohledem na aktuální počasí. Děti se seznámí s časovými pojmy. Na vycházkách budeme pozorovat pole, zahrádky, les i louku a jejich změny v jednotlivých ročních obdobích. Zahrajeme si s vodou, vyzkoušíme si s ní i různé pokusy.

Příklady možných podtémat v tomto bloku:

- jaro, léto, podzim, zima
- počasí a jeho proměny
- voda
- oblečení
- barvy
- a jiné

Klíčové kompetence:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

Očekávané výstupy:

- ✓ vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ✓ zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, písku)
- ✓ vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- ✓ chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat s v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- ✓ spolupracovat s ostatními
- ✓ zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- ✓ chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- ✓ vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

10 EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Smyslem a cílem evaluace je průběžně vyhodnocovat proces vzdělávání dětí a sebehodnocení pedagogů. Dle výsledků evaluace vyhledávat silné a slabé stránky, dále aplikovat vhodné metody, způsoby, prostředky, které povedou ke zkvalitňování další práce.

PŘEDMĚT EVALUACE	METODY A TECHNIKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
HODNOCENÍ DĚTÍ 3-5 LET	-pozorování -rozhovory -konzultace s rodiči a pedagogy -portfolio -diskuze na pedagogických radách -písemně	Průběžně Písemně 1x za pololetí	pedagogové
DIAGNOSTIKA PŘEDŠKOLÁKA	-pozorování -diagnostika školní zralosti dle J. Bednářové -rozhovory -konzultace s rodiči a pedagogy -portfolio -diskuze a pedagogických radách -písemně	Průběžně Podzim	pedagogové
TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN	-pozorování -konzultace s kolegyní -zpětná vazba dětí -sebehodnocení dětí -diskuze na pedagogických radách -písemně	Průběžně Písemně po ukončení tématu	pedagogové
INTEGROVANÉ BLOKY	-konzultace s kolegyní -zpětná vazba dětí	Písemně, po ukončení integrovaného bloku, 1x ročně	pedagogové
PRÁCE PEDAGOGA	-pozorování -sebehodnocení -hospitace -diskuze na ped. radách	Min. 1x ročně	Ředitelka, pedagogové

PRÁCE PROVOZNÍCH ZAMĚSTNANCŮ	-pozorování -diskuze na pedagogických a provozních radách	Min. 1x ročně	Ředitelka, zaměstnanci
SOULAD ŠVP S RVP	-kontrola	1x ročně	ředitelka
VÝROČNÍ ZPRÁVA	-sběr dat -písemně	1x ročně	ředitelka
RODIČE	-rozhovory -přijímání námětů -dotazník	Průběžně Na konci školního roku	Pedagogové, ředitelka
KONTROLA PODMÍNEK A PLNĚNÍ ŠVP	-pozorování -rozhovory -hospitace -diskuze na pedagogických a provozních radách	1x – 2x ročně	Ředitelka